

§ 10**Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018 – 2022****Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.7.1-387/2017

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till Kommunstyrelsen, som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation

Samtliga ledamöter och tjänstgörande ersättare för Liberalerna reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag som redovisas nedan.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) lämnar följande särskilda uttalande

Stockholm ska vara en stad som lever upp till och respekterar barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention. Barn ska ha samma möjligheter oavsett bakgrund, hudfärg, kön, sexuell läggning, språk, religion, åsikter, sociala ursprung eller funktionsnedsättning.

Barns villkor i staden kan förbättras. Det finns fortfarande skillnader vad gäller barns uppväxtförhållanden i staden, både vad gäller mellan stadsdelar och utifrån sociala förutsättningar. Barn utgör vår framtid och deras rättigheter och inflytande ska värnas på bästa sätt. Bland annat har barnrättsperspektivet inom socialtjänsten har stärkts under de senaste åren och barnets bästa ska vara avgörande.

Inom äldreomsorgens verksamhet kan det finnas barn som är anhöriga och/eller närstående till äldre. Dessa barn behöver bli uppmärksammade i programmet.

Programmet är hedervärt och har ett gott syfte och är innehållsmässigt bra. Dock ser vi en problematik i att ålägga stadens verksamheter ytterligare policies och styrdokument. Mängden styrdokument bör tvärtom minimeras. Det bästa vore att föra samman alla policies som rör diskriminering i ett övergripande dokument om hur staden ska arbeta ur ett medborgarperspektiv med dessa frågor. I detta övergripande dokument bör detta programs fokusområden inkluderas.

I sammanhanget vill vi påtala vikten av att det i samhällsorienteringen för nyanlända ägnas tydlig uppmärksamhet till denna fråga. Även vid information genom föräldrastöd ska frågan om barns rättigheter lyftas.

Ersättaryttrande

Ersättaren Sofia Modigh (KD) hänvisar till Moderaternas särskilda uttalande.

Ärendet

Stadsledningskontoret har tagit fram ett förslag till program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad. Programmet är ett styrdokument för samtliga nämnder och bolagsstyrelser i staden och ska så långt möjligt även tillämpas i uppdrag som staden ger andra organisationer eller enskilda. Avsikten är att implementering av pro-grammet ska ske inom ramen för ordinarie planering och uppföljning. Förvaltningen ställer sig positiv till stadsledningskontorets förslag till program. För att det ska få avsedd effekt är emellertid ett aktivt implementeringsarbete avgörande. Det behöver även ses över hur behovet av kompetensutveckling i olika verksamheter ska kunna mötas. För att säkerställa helhetssyn och koordinerade insatser utifrån barnets bästa, är en väl fungerande samverkan inom och mellan olika verksamheter och professioner avgörande.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 31 juli 2017.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag. Ledamöterna Isabel Smedberg Palmqvist och Frida

Johansson Metso m.fl. (båda L) föreslår att nämnden beslutar följande

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att som svar på remissen utöver förvaltningens tjänsteutlåtande anföra följande.

En trygg uppväxt är avgörande för att ge alla barn samma möjligheter och chanser i livet. Att arbeta för att stärka barns rättigheter är något av det viktigaste vi kan göra. Det är bra att Stockholm tar fram ett program för barnets rättigheter. Men programmet borde ha varit mer konkret. Det finns en risk att det blir tomma ord.

Uppföljning, tidsplaner och ansvarsfördelning bör framgå tydligare. Även om mycket av arbetet är nämndspecifikt så är många av de viktigaste utmaningarna sådana som berör många nämnder, eller som kräver att flera nämnder samverkar. Styrningen av det arbetet måste bli tydligare. Risken är annars att sådana viktiga uppgifter som kräver samverkan mellan olika verksamhetsområden – exempelvis skolan och socialtjänsten – blir hängande i luften. Programmet borde därför kompletteras med en genomförandeplan, på det sätt som har skett med programmet mot hemlöshet.

Den kanske viktigaste rättigheten som barn har är rätten till liv och skydd mot våld eller hot om våld. Alltför många barn får den rättigheten kränkt, ofta av ens egna föräldrar eller andra närstående. Hedersförtryck är en betydande källa till våld mot barn, eller hot om våld som ett sätt att begränsa barnets frihet. Vi hade önskat betydligt skarpare och mer ambitiösa skrivningar vad gäller arbetet mot olika former av våld mot barn. Det står att programmet kompletterar Stockholms stads program mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck, men inte på vilket sätt, eller hur programmen rent konkret är relaterade till varandra.

Barns möjlighet att utifrån sina förutsättningar vara delaktiga i beslut som berör dem är en viktig rättighet. Här återstår det mycket att göra för Stockholms stad. Programmets och barnkonventionens ord om barns delaktighet och hänsyn till barns behov riskerar att i det praktiska, svåra arbetet med konkreta fall inte få någon effekt.

Socialtjänstinspektörerna har i ett flertal granskningar visat på betydande brister när det gäller barns delaktighet i socialtjänstären. Barnen blir inte sedda och deras behov utreds inte tillräckligt väl. I synnerhet med tanke på att det rör sig om våra

mest utsatta barn, som lever i familjer med problem såsom missbruk eller utsatta boendeförhållanden, är det extra allvarligt. Det innebär dessutom en kvalitetsbrist i handläggningen, eftersom barnen och deras familjer inte får rätt hjälp. Återigen skulle en genomförandeplan här kunna vara ett sätt att visa hur staden faktiskt tänker arbeta för att se till att barnets rättigheter stärks. Det är inte målsättningarna som är problemet, utan genomförandet.

Rätten till delaktighet förutsätter möjligheten att kunna göra sig förstådd om man talar ett annat språk än svenska. Liberalerna har tidigare uppmärksammat att staden brister i rätten till tolk. För att även barn som inte kan svenska verkligen ska kunna göra sina röster hörda är det viktigt att det finns en rätt till tolk, och att denna rätt även gäller när föräldrarna kan tolka, på samma sätt som barn normalt sett har rätt att lägga fram sin berättelse utan att den förmedlas av föräldrar eller andra närstående.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.